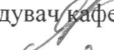

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
 О.В. Яріш
«29» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»
освітні програми «Фінанси і кредит» та «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
ступінь вищої освіти Бакалавр
бакалавр, магістр, доктор філософії

Робоча програма навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри фінансів та банківської справи
Протокол «29» червня 2023 року № 10

Полтава 2023

Укладач: Прасолова Світлана Павлівна, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ, к.е.н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Фінанси і кредит»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
ступеня бакалавра, к.е.н., доцент

 С.П. Прасолова
підпис ініціали, прізвище
«29» червня 2023 року

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
ступеня бакалавра, к.е.н., доцент

 О.В. Яріш
підпис ініціали, прізвище
«29» серпня 2023 року

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____ О.В. Яріш
«__» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **«Аналіз банківської діяльності»**

освітні програми **«Фінанси і кредит» та «Фінанси, банківська справа та страхування»**

спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**

ступінь вищої освіти **Бакалавр**
бакалавр, магістр, доктор філософії

Робоча програма навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри фінансів та банківської справи

Протокол «29» червня 2023 року № 10

Полтава 2023

Укладач: Прасолова Світлана Павлівна, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ, к.е.н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Фінанси і кредит»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
ступеня бакалавра, к.е.н., доцент

_____ С.П. Прасолова
підпис ініціали, прізвище
« _____ » _____ 20__ року

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
ступеня бакалавра, к.е.н., доцент

_____ О.В. Яріш
підпис ініціали, прізвище
« _____ » _____ 20__ року

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

	С.
Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	13
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	21
Розділ 6. Інформаційні джерела	24
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	27

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити: «Гроші та грошово-кредитна політика», «Банківська справа», «Фінансовий ринок та фінансові інститути»</i> <i>Постреквізити: «Банківський менеджмент», «Фінансова стабільність банківської системи»</i>	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни: обов'язкова для ОП «Фінанси і кредит» та «Фінанси, банківська справа та страхування»		
Курс/семестр вивчення	4 курс / 7, 8 семестри	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	6 кредитів / 4 модулі	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: 180 год. – загальна кількість: 7 семестр – 90 год.; 8 семестр – 90 год.		
- лекції 32 год. : 7 семестр - 16 год., 8 семестр – 16 год.		
- практичні заняття 40 год.: 7 семестр – 20 год., 8 семестр 20 год.		
- самостійна робота 108 год.: 7 семестр – 54 год., 8 семестр 54 год.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 7 семестр - ПМК (залік); 8 семестр – екзамен.		

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» є формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з основ аналізу банківської діяльності та практичних навичок із проведення аналізу окремих банківських операцій та фінансового стану банку, набуття вмінь з підготовки та використання одержаної інформації для оптимізації структури активів і пасивів з метою одержання прибутку за прийнятного рівня ризиків та обґрунтування управлінських рішень у банківській справі.

Завдання навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» полягає у тому, щоб надати студентам знання щодо організації інформаційної бази та методів проведення аналізу діяльності банку, у тому числі практичних навичок щодо формування аналітичних висновків, які впливають на управлінські рішення, а також сформулювати системний підхід до різних видів аналізу для виявлення резервів розвитку банку з метою більш ефективного використання банківського капіталу і наявних ресурсів; забезпечити оволодіння методичним інструментарієм системного аналізу основних фінансових показників діяльності банку з

урахуванням вітчизняного і зарубіжного досвіду; а також особливостями використання результатів аналізу діяльності банку для обґрунтування стратегії і тактики його розвитку, здійснення контролю за виконанням планів та прийнятих управлінських рішень, проведення оцінки результатів діяльності управлінського персоналу, окремих підрозділів і банку в цілому.

Таблиця 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинено оволодіти здобувач
<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування).</p> <p>ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію..</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію</p> <p>СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування</p> <p>СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

ЧАСТИНА 1 (7 семестр)

Теоретичні та практичні основи аналізу активних, пасивних операцій банку та банківських послуг (базовий рівень)

Модуль 1. Основи аналізу банківської діяльності та аналізу формування ресурсів банку

Тема 1. Теоретичні основи аналізу банківської діяльності

Сутність аналізу банківської діяльності: мета, завдання, предмет, суб'єкти та об'єкти аналізу банківської діяльності. Роль аналізу в управлінні банком.

Метод аналізу та його методичні прийоми. Основні принципи аналізу та класифікація методичних прийомів. Класифікація видів аналізу, що застосовуються в банках. Види аналізу за аспектами, методами та інформаційними джерелами.

Організація аналітичної роботи в банках. Методичне управління аналітичною роботою на всіх рівнях управління банками. Керівництво аналітичною роботою на рівні банківської системи в цілому. Централізована та децентралізована форми організації аналітичної роботи на рівні самого банку. Основні етапи аналізу та шляхи вдосконалення організації аналітичної роботи в банках.

Інформаційне забезпечення та огляд головних даних аналітичного та синтетичного обліку в банках. Економічна сутність, зміст і структура бухгалтерської (фінансової) звітності банку. Характеристика балансу банку як основного джерела інформаційного забезпечення фінансового аналізу діяльності банку.

Інформаційні джерела: 2, 3, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 28, 32, 37.

Тема 2. Загальний аналіз пасивних та активних операцій банку

Мета та завдання аналізу пасивів банку. Економічна сутність пасивних операцій банку. Джерела формування банківських ресурсів. Основи аналізу динаміки та структури ресурсів банку.

Зміст та завдання аналізу активів банку. Горизонтальний та вертикальний аналіз активів банку. Коефіцієнтний аналіз якості активів. Групування статей активу балансу за принципами ліквідності, дохідності, ризику. Аналіз якості активів із позиції ризику. Порядок розрахунку суми активів, зважених за ступенем ризику. Аналіз активів із позиції ліквідності. Методика розрахунку суми проблемних кредитів та цінних паперів.

Аналіз ефективності формування та використання банківських ресурсів. Визначення обсягу ефективних кредитних ресурсів. Застосування прийому лінійного програмування в розв'язанні задач з оптимізації ресурсної бази банку.

Інформаційні джерела: 2, 3, 6, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.

Тема 3. Основи аналізу власного капіталу та зобов'язань банку

Оцінка вартості власного капіталу банку. Аналіз структури власного капіталу та визначення його суми за балансом. Поняття регулятивного капіталу та порядок його розрахунку відповідно до нормативних вимог НБУ. Аналіз достатності власного капіталу за допомогою методу коефіцієнтів. Основні нормативи, що регулюють достатність капіталу.

Економічна сутність та види складових власного капіталу банку. Аналіз динаміки змін розміру статутного капіталу. Фактори та причини зміни статутного капіталу. Аналіз складу акціонерів банку на базі особових рахунків. Аналіз дивідендної політики банку. Аналіз інших складових власного капіталу банку. Аналіз резервного капіталу, спеціальних фондів і резервів банку. Аналіз нерозподіленого прибутку як складової власного капіталу та субординованого капіталу. Обмеження, що накладаються на капітал другого рівня.

Економічна сутність зобов'язань банку. Класифікація залучених та запозичених коштів. Завдання та загальна схема аналізу зобов'язань банку. Аналіз структури зобов'язань банку. Визначення оптимального співвідношення строкових депозитів та онкольних (до запитання) депозитів.

Аналіз строкових депозитів та депозитів до запитання. Визначення оборотності депозитних вкладень. Розрахунок середнього терміну зберігання та використання депозитів, рівня осідання депозитних коштів. Методика розрахунку коефіцієнтів нестабільності депозитів. Аналіз диверсифікації депозитів. Порядок оцінювання рівня розвитку клієнтської бази. Аналіз використання міжбанківського кредиту у формуванні зобов'язань банку. Його роль у регулюванні рівня ліквідності банку. Розрахунок рівня залежності ресурсної бази банку від залучених МБК.

Інформаційні джерела: 2, 3, 6, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 33, 36, 37.

Модуль 2. Особливості аналізу активних, валютних та позабалансових операцій банку

Тема 4. Особливості аналізу основних активних операцій банку

Значення та завдання аналізу кредитних операцій банку, його інформаційна база. Аналіз масштабів кредитної діяльності банку та руху кредитів. Розрахунок коефіцієнтів надання та погашення кредиту та оборотності позик. Додаткове умовне вивільнення або залучення коштів в оборот за рахунок зміни швидкості обороту позик. Аналіз диверсифікації кредитних вкладень. Розрахунок основних нормативів, що регулюють кредитний ризик банку. Аналіз структури кредитного портфеля залежно від різноманітних класифікаційних ознак. Аналіз якості кредитного портфеля з позицій ризику та з погляду захищеності від можливих втрат. Аналіз ефективності кредитних операцій банку. Система оціночних показників ефективності та дохідності кредитних операцій.

Аналіз фінансових інвестицій банку. Основні завдання аналізу фінансових інвестицій банку. Аналіз динаміки та структури операцій з цінними паперами. Вимоги щодо прямих інвестицій та діючі нормативи інвестування. Аналіз дохідності та прибутковості операцій з цінними паперами. Система показників дохідності операцій з цінними паперами. Факторний аналіз доходу від окремих операцій з цінними паперами. Методика розрахунку коефіцієнта інвестування.

Аналіз нефінансових інвестиційних активів банку.

Інформаційні джерела: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 35, 37.

Тема 5. Аналіз валютних операцій банку

Основні завдання аналізу валютних операцій банку. Аналіз масштабів, структури й динаміки валютних операцій банку. Поняття форвардних та ф'ючерсних операцій.

Аналіз валютних доходів та витрат банку. Аналіз прибутку від валютних операцій. Аналіз ефективності валютних операцій. Система показників, що характеризують дохідність та прибутковість валютних операцій.

Поняття валютної позиції. Аналіз дотримання лімітів відкритої валютної позиції банку

Особливості аналізу ефективності діяльності кореспондентської мережі банку. Методика розрахунку коефіцієнта ефективності роботи пункту обміну валюти.

Інформаційні джерела: 4, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 23, 24, 25, 26, 31, 33, 35, 37.

Тема 6. Аналіз банківських послуг

Аналіз послуг банку кредитного характеру. Особливості аналізу лізингових, факторингових та форфейтингових операцій банку.

Сутність та види банківських послуг. Аналіз розрахунково-касового обслуговування клієнтів у національній валюті. Аналіз операцій із банківськими платіжними картками. Аналіз нетрадиційних банківських послуг. Аналіз масштабів наданих послуг у загальних доходах банку порівняно з попередніми періодами та іншими банками залежно від клієнтів.

Оцінювання вартості банківських послуг. Аналіз складу, структури і динаміки банківських послуг. Аналіз дохідності банківських послуг. Аналіз структури доходів і витрат банку від операцій з надання банківських послуг. Аналіз прибутку від банківських послуг. Аналіз ефективності банківських послуг. Роль послуг у залученні клієнтів у випадках їх низької рентабельності або збитковості. Показники, що характеризують дохідність та прибутковість банківських послуг у цілому.

Інформаційні джерела: 1, 2, 6, 7, 14, 15, 17, 19, 24, 25, 26, 35, 37.

ЧАСТИНА II (8 семестр)

Аналіз фінансових результатів та фінансового стану банку (поглиблений рівень)

Модуль 3. Аналіз фінансових результатів та ризикованості діяльності банку

Тема 7. Аналіз доходів і витрат банку

Поняття та класифікація доходів банку. Поняття процентних та непроцентних доходів. Основні напрями та завдання їх аналізу. Аналіз динаміки та структури доходів. Аналіз ритмічності темпів зростання операційних доходів. Аналіз стабільності доходів. Факторний аналіз доходів від доходних операцій. Застосування декомпозиційного аналізу у формуванні факторних моделей. Аналіз відносних показників дохідності.

Поняття і класифікація витрат банку. Групування окремих статей витрат. Поняття процентних та непроцентних витрат. Загальна схема аналізу витрат банку. Аналіз динаміки та структури витрат. Факторний аналіз зміни витрат банку із залучення ресурсів та за операціями з цінними паперами. Застосування декомпозиційного аналізу у формуванні факторних моделей. Структурний і горизонтальний аналіз витрат банку для забезпечення функціональної діяльності банку. Аналіз відносних показників за витратами. Методика розрахунку показників витратності.

Порівняльний аналіз відносних показників дохідності банку та відповідних показників витратності. Порівняльний аналіз темпів зростання доходів і витрат. Визначення резервів збільшення доходів банку та зменшення витрат.

Інформаційні джерела: 2, 8, 14, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 26, 29, 31.

Тема 8. Аналіз прибутку і рентабельності банку

Значення та завдання аналізу прибутку й рентабельності банку. Загальна схема аналізу банківського прибутку. Аналіз динаміки абсолютного розміру прибутку і розрахунок темпів його зростання. Порівняння темпів зростання прибутку з темпами інфляції. Аналіз структури прибутку, факторів та причини його змін. Визначення резервів збільшення прибутку та розробка заходів для їх мобілізації. Аналіз розподілу прибутку.

Стратегічний аналіз фінансових результатів діяльності банку. Методика розрахунку «точки беззбитковості» роботи банку. Ситуаційний аналіз рівня прибутку банку й визначення необхідного рівня умовно-постійних та умовно-змінних витрат. Моделювання рівня дохідності активів і витратності ресурсів для досягнення необхідного розміру прибутку.

Система фінансових коефіцієнтів прибутковості (рентабельності) роботи банку. Розрахунок факторів, що впливають на зміну цих коефіцієнтів. Декомпозиційний аналіз показників прибутковості. Формула Дюпона. Факторний аналіз зміни показників прибутковості.

Методика розрахунку показників процентної маржі, спреду, рівня покриття

непроцентних витрат непроцентними доходами. Аналіз ефективності діяльності працівників банку.

Інформаційні джерела: 2, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 31.

Тема 9. Аналіз банківських ризиків

Визначення банківських ризиків та їх класифікація. Система основних показників аналізу банківських ризиків. Зовнішні банківські ризики та показники внутрішніх ризиків.

Аналіз і оцінювання кредитного ризику. Сутність і напрями управління кредитними ризиками. Класифікація кредитних ризиків. Факторний аналіз кредитного портфеля з погляду ризиковості в цілому. Факторний аналіз кредитного ризику за видами класифікованих кредитів. Методи управління кредитним ризиком. Основні економічні нормативи, що регулюють кредитний ризик з позиції портфельної диверсифікації. Цінова (процентна) політика банку як інструмент управління кредитним ризиком. Формування страхових резервів за кредитними ризиками. Аналіз якості кредитного портфеля з позиції захищеності від можливих втрат. Аналіз достатності створених резервів під кредитні операції.

Аналіз і оцінювання валютного ризику. Різновиди валютних ризиків: операційний валютний ризик, трансляційний валютний ризик, економічний валютний ризик. Політика банку щодо управління валютним ризиком. Регулювання валютних ризиків з боку НБУ через встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку. Сутність процесу хеджування як основного інструменту зниження валютного ризику.

Аналіз і оцінювання інвестиційного ризику. Основні ризики інвестиційної діяльності. Основні вимоги з боку НБУ щодо прямих інвестицій, які здійснюють банки. Ризик незбалансованої ліквідності відносно доходів. Порівняльний аналіз доходності різних видів цінних паперів.

Аналіз і оцінювання процентного ризику. Особливості застосування методики ГЕП-менеджменту та дюрації в управлінні процентним ризиком банку.

Аналіз загального розміру банківських ризиків.

Інформаційні джерела: 2, 3, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 25, 26, 28, 31.

Модуль 4. Аналіз фінансового стану банку

Тема 10. Аналіз ліквідності банку

Економічна сутність ліквідності банку та її значення у банківській діяльності. Внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на стан ліквідності банку.

Методика ретроспективного аналізу ліквідності банку. Коефіцієнтний аналіз ліквідної позиції банку. Методика аналізу статичної ліквідності банку. Основні нормативи, що регулюють ліквідність банків. Додаткові коефіцієнти, що характеризують статичну ліквідність банку. Міжнародний досвід оцінки банківської ліквідності.

Аналіз ресурсної бази та активів банку з позиції ліквідності. Аналіз структури активів і пасивів та їх ув'язка з позиції ліквідності. Відповідність джерел коштів напрямом їх розміщення з позиції ліквідності.

Аналітичне оцінювання динамічної ліквідності банку. Поняття нетто-ліквідної позиції банку. Групування активів за строками їх погашення та групування зобов'язань відповідно до строків їх виконання. Аналіз розриву ліквідності банку. Визначення надлишку або дефіциту ліквідних активів для виконання своїх зобов'язань. Аналіз динамічної ліквідності банку на основі зіставлення коефіцієнтів оборотності активів та оборотності зобов'язань (депозитів). Аналіз ліквідності на основі платіжного календаря. Вплив обов'язкового резервування коштів на кореспондентському рахунку в НБУ на рівень ліквідності банку.

Аналіз потреби банку в ліквідних засобах. Стратегічний аналіз ліквідної позиції банку. Прогноз мінімального резервного залишку на кореспондентському рахунку банку.

Інформаційні джерела: 2, 3, 6, 8, 14, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 27, 28, 29, 31.

Тема 11. Аналіз і узагальнене оцінювання фінансового стану банку

Система показників, які характеризують фінансовий стан банку. Значення і завдання їх аналізу.

Аналіз фінансової стійкості банку. Методика розрахунку та економічний зміст основних коефіцієнтів оцінки фінансової стійкості.

Аналіз ділової активності. Підходи до визначення ділової активності банків. Коефіцієнтний аналіз ділової активності. Методика розрахунку та економічне значення коефіцієнтів, що характеризують активність залучених коштів та активність банку з розміщення ресурсів.

Аналіз ліквідності з погляду фінансової стійкості. Коефіцієнтний метод аналізу ліквідності банку.

Аналіз ефективності управління. Коефіцієнтний метод оцінювання ефективності управління за допомогою відносних показників прибутковості, дохідності, витратності, продуктивності праці. Аналіз ефективності управління за абсолютними показниками.

Рейтингові системи оцінювання фінансового стану банків. Поняття дистанційного аналізу діяльності банків. Уніфіковані та диференційовані рейтинги. Поняття номерного, бального та індексного рейтингів. Рейтингова система «CAMELSO». Аналіз капіталу банку. Аналіз якості активів банку. Аналіз ефективності роботи банку. Аналіз ліквідності банку. Аналіз менеджменту банку. Визначення сукупного рейтингу комерційного банку. Відкриті рейтингові системи оцінювання банків. Диференціація оцінок діяльності банку залежно від користувачів інформації.

Особливості проведення оцінки ризиків банків та якості управління цими ризиками (risk-based approach), з урахуванням аналізу поточного стану банку, стратегії і бізнес-плану його розвитку та оцінки того, як поведе себе банк у майбутньому на підставі методології SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) відповідно до рекомендацій Директив ЄС.

Інформаційні джерела: 2, 3, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 31.

Програма навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» відповідає ОПП освітніх програм «Фінанси та кредит» та «Фінанси, банківська справа та страхування» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня, схваленою Вченою радою Полтавського університету економіки і торгівлі.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
1	2	3	4	5	6
Семестр 7. Теоретичні та практичні основи аналізу активних, пасивних операцій банку та банківських послуг (базовий рівень)					
Модуль 1. «Основи аналізу банківської діяльності та аналізу формування ресурсів банку»					
<p>Тема 1. «Теоретичні основи аналізу банківської діяльності» Лекція 1</p> <p>1. Предмет, об'єкти, суб'єкти аналізу банківської діяльності та його завдання.</p> <p>2. Методи, прийоми та види аналізу банківської діяльності.</p> <p>3. Організація аналітичної роботи в банках.</p> <p>4. Інформаційне забезпечення аналізу банківської діяльності.</p>	2	<p>Тема 1. «Теоретичні основи аналізу банківської діяльності» Практичне заняття 1</p> <p>1. Предмет, об'єкти, суб'єкти аналізу банківської діяльності та його завдання.</p> <p>2. Методи, прийоми та види аналізу банківської діяльності.</p> <p>3. Організація аналітичної роботи в банках.</p> <p>Практичне заняття 2</p> <p>1. Класифікація видів економічного аналізу банківської діяльності.</p> <p>2. Основні етапи аналізу банківської діяльності.</p> <p>3. Загальна система показників інформаційного забезпечення: внутрішнє інформаційне забезпечення АБД.</p> <p>4. Загальна система показників інформаційного забезпечення: зовнішнє інформаційне забезпечення АБД.</p>	4 2 2	<p>Тема 1. «Теоретичні основи аналізу банківської діяльності»</p> <p>1. Визначити, що розуміють під аналізом банківської діяльності та яка мета та предмет аналізу банківської діяльності.</p> <p>2. Вказати на об'єкт аналізу банківської діяльності та визначити, які існують суб'єкти аналізу банківської діяльності та як різняться в залежності від них завдання такого аналізу.</p> <p>3. Розглянути роль аналізу в управлінні банком та дослідити методи та методичні прийоми аналізу банківської діяльності.</p> <p>4. Визначити основні принципи аналізу банківської діяльності та ознаки класифікації видів аналізу, що застосовуються в банках.</p> <p>5. Розглянути завдання та елементи системи організації аналітичної роботи в банках, а також відмінність централізованої та децентралізованої форм організації аналітичної роботи на рівні самого банку.</p> <p>6. Вказати основні етапи аналізу банківської діяльності, а також особливості інформаційного забезпечення аналізу банківської діяльності та які його основні джерела.</p> <p>7. Розглянути економічна сутність, зміст і структура бухгалтерської (фінансової) звітності банку.</p>	9

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
<p>Тема 2. «Загальний аналіз пасивних та активних операцій банку» Лекція 2</p> <p>1. Основи аналізу Загальний аналіз пасивних операцій банку з формування ресурсів. 2. Зміст і завдання аналізу активних операцій банку. 3. Горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний аналіз активів банку. 4. Аналіз ефективності формування та використання банківських ресурсів.</p>	2	<p>Тема 2. «Загальний аналіз пасивних та активних операцій банку» Практичне заняття 3</p> <p>1. Основи аналізу Загальний аналіз пасивних операцій банку з формування ресурсів. 2. Зміст і завдання аналізу активних операцій банку. 3. Горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний аналіз активів банку. 4. Аналіз ефективності формування та використання банківських ресурсів.</p>	2	<p>Тема 2. «Загальний аналіз пасивних та активних операцій банку»</p> <p>1. Розглянути джерела формування банківських ресурсів. 2. Основи аналізу динаміки та структури ресурсів банку. 3. Особливості коефіцієнтного аналізу якості активів. 4. Групування статей активу балансу за принципами ліквідності, дохідності, ризику. 5. Порядок розрахунку суми активів, зважених за ступенем ризику. 6. Аналіз активів із позиції ліквідності. 7. Визначення обсягу ефективних кредитних ресурсів. 8. Застосування прийому лінійного програмування в розв'язанні задач з оптимізації ресурсної бази банку.</p>	9
<p>Тема 3. «Основи аналізу власного капіталу та зобов'язань банку» Лекція 3</p> <p>1. Сутність, види банківського капіталу та основні підходи щодо його аналізу. 2. Основи аналізу власного капіталу банку: джерел флрмування та ефективності використання. 3. Аналіз достатності власного капіталу банку.</p>	4 2	<p>Тема 3. «Основи аналізу власного капіталу та зобов'язань банку» Практичне заняття 4</p> <p>1. Сутність, види банківського капіталу та основні підходи щодо його аналізу. 2. Способи визначення вартості власного капіталу банку. 3. Особливості аналізу основних складових власного капіталу банку 4. Аналіз достатності власного капіталу банку на основі методу коефіцієнтів.</p> <p>Практичне заняття 5</p> <p>1. Особливості структурного аналізу зобов'язань банків. 2. Оцінка динаміки та масштабів депозитної діяльності банку</p>	4 2 2	<p>Тема 3. «Основи аналізу власного капіталу та зобов'язань банку»</p> <p>1. Визначення економічної сутності пасивних операцій банку та джерел формування банківських ресурсів. 2. Дослідження методів оцінки вартості власного капіталу банку та його складових: особливості визначення регулятивного капіталу та порядку його розрахунку відповідно до нормативних вимог НБУ. 3. Розглянути коефіцієнти, які використовуються для аналізу достатності власного капіталу та визначити, які з них відносяться до нормативних, визначених інструктивними положеннями НБУ. 4. Визначення економічної сутності зобов'язань банку, їх структури, у т.ч.</p>	9

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
<p>Лекція 4</p> <p>1. Особливості аналізу депозитної бази банку.</p> <p>2. Аналіз недепозитних джерел формування ресурсів банку.</p> <p>Аналіз ефективності формування та використання банківських ресурсів.</p>	2	<p>та розвитку клієнтської бази банку.</p> <p>3. Складові недепозитних джерел формування ресурсів банку та особливості їх аналізу.</p> <p>4. Аналіз ефективності формування та використання банківських ресурсів.</p>		<p>оптимального співвідношення строкових депозитів та онкольних (до запитання) депозитів.</p> <p>5. Визначення коефіцієнтів, які використовуються для визначення оборотності депозитних вкладень, рівня розвитку клієнтської бази та рівня залежності ресурсної бази банку від залучених МБК.</p> <p>6. Аналіз коефіцієнтів, які використовуються для аналізу ефективності формування та використання банківських ресурсів.</p>	
Модуль 2. «Особливості аналізу активних, валютних та позабалансових операцій банку»					
<p>Тема 4. «Особливості аналізу основних активних операцій банку»</p> <p>Лекція 5</p> <p>1. Основи кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля банку.</p> <p>2. Особливості аналізу дохідності та ефективності кредитних операцій.</p> <p>3. Аналіз структури активних операцій банку з цінними паперами та їх дохідності</p>	2	<p>Тема 4. «Особливості аналізу основних активних операцій банку»</p> <p>Практичне заняття 6</p> <p>1. Зміст і завдання та інформаційне забезпечення аналізу активних операцій банку.</p> <p>2. Послідовність, мета і завдання аналізу кредитної діяльності банку.</p> <p>3. Особливості аналізу масштабів та кредитної активності діяльності банку.</p> <p>4. Аналіз руху та оборотності кредитів банку.</p> <p>Практичне заняття 7</p> <p>1. Особливості аналізу якості кредитного портфеля банку з погляду кредитного ризику та його захищеності від втрат.</p> <p>2. Аналіз дохідності та ефективності кредитних операцій банку.</p> <p>3. Особливості аналізу структури активних операцій банку з цінними паперами.</p> <p>4. Оцінювання вартості інвестицій банку. Особливості аналізу стану та структури портфеля цінних паперів банку та оцінки ефективності вкладень банку в окремі різновиди цінних паперів (акції, облігації тощо)</p>	4 2 2	<p>Тема 4. «Особливості аналізу основних активних операцій банку»</p> <p>1. Визначення змісту та завдань аналізу активів банку, сутності їх горизонтального та вертикального аналізу.</p> <p>2. Розгляд коефіцієнтів, які використовуються для аналізу якості активів банку.</p> <p>3. Здійснити групування статей активу балансу за принципами ліквідності, дохідності, ризику. Показати їх особливості.</p> <p>4. Розглянути обов'язкові нормативи, які регулюють кредитний ризик банку та операції з інвестування.</p> <p>5. Визначити класифікаційні ознаки, які використовуються для аналізу структури кредитного портфеля банку.</p> <p>6. Дослідити коефіцієнти, які використовуються для аналізу якості кредитного портфеля з позицій ризику та з погляду захищеності від можливих втрат а також для аналізу ефективності та дохідності кредитних операцій банку.</p> <p>7. Визначити показники, за якими здійснюється аналіз динаміки та структури</p>	9

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
				операцій з цінними паперами, а також дохідність операцій з цінними паперами.	
<p>Тема 5. «Аналіз валютних операцій банку» Лекція 6</p> <p>1. Основи аналізу масштабів, динаміки, структури валютних операцій банку.</p> <p>2. Особливості аналізу ефективності валютних операцій банку.</p> <p>3. Поняття та особливості аналізу валютної позиції банку.</p> <p>4. Оцінка ефективності діяльності кореспондентської мережі банку та пунктів обміну валют.</p>	2	<p>Тема 5. «Аналіз валютних операцій банку» Практичне заняття 8</p> <p>1. Поняття, класифікація та особливості відображення валютних операцій у балансі банку. Основи аналізу масштабів, динаміки та структури валютних операцій банку.</p> <p>2. Особливості аналізу позабалансових валютних активів та зобов'язань банку.</p> <p>3. Поняття та ліміти відкритої валютної позиції для банків України. Основи аналізу стану загальної відкритої валютної позиції банку та її впливу на прибуток банку за зміни курсів іноземних валют.</p> <p>4. Особливості аналізу кореспондентської мережі банку.</p>	2	<p>Тема 5. «Аналіз валютних операцій банку»</p> <p>1. Призначення та завдання аналізу валютних операцій банку.</p> <p>2. Вказати показники, які використовують для аналізу масштабів, структури, динаміки валютних операцій банку, валютних доходів, витрат та прибутку банку.</p> <p>3. Поняття валютної позиції банку та вказати, які за нею встановлені НБУ ліміти.</p> <p>4. Розглянути методику розрахунку коефіцієнта ефективності роботи пункту обміну валюти.</p> <p>5. Аналіз ефективності валютних операцій, їх дохідності та прибутковості.</p>	9
<p>Тема 6. «Аналіз банківських послуг» Лекція 7</p> <p>1. Основи аналізу послуг кредитного характеру: лізингових операцій.</p> <p>2. Основи аналізу послуг кредитного характеру: факторингових та форфейтингових операцій банку.</p> <p>3. Аналіз розрахунково-касового обслуговування клієнтів в національній валюті.</p> <p>Лекція 8</p> <p>1. Аналіз операцій з банківськими платіжними</p>	4 2	<p>Тема 6. «Аналіз банківських послуг» Практичне заняття 9</p> <p>1. Основи аналізу послуг кредитного характеру: лізингових операцій банку.</p> <p>2. Основи аналізу факторингових операцій банку.</p> <p>3. Основи аналізу форфейтингових операцій банку.</p> <p>Практичне заняття 10</p> <p>1. Особливості аналізу розрахунково-касового обслуговування клієнтів в національній валюті та операцій з банківськими платіжними картками.</p> <p>2. Основи аналізу нетрадиційних банківських послуг: трастових, депозитарних, з дорогоцінними металами та інших.</p>	4 2	<p>Тема 6. «Аналіз банківських послуг»</p> <p>1. Визначити систему показників, яку використовують для аналізу послуг банку кредитного характеру: лізингових, факторингових та форфейтингових операцій банку.</p> <p>2. Вказати основні етапи аналізу послуг з розрахунково-касового обслуговування клієнтів у національній валюті.</p> <p>3. Розглянути особливості аналізу операцій із банківськими платіжними картками.</p> <p>4. Визначити банківські послуги, які відносять до нетрадиційних в аналізі, а також показники оцінки їх вартості.</p> <p>6. Система показників, які характеризують дохідність та прибутковість банківських</p>	9

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
картками. 1. Основи аналізу нетрадиційних банківських послуг. 3. Узагальнюючий аналіз нетрадиційних послуг банку.		2. Узагальнюючий аналіз нетрадиційних послуг банку.		послуг.	
Разом за 7 семестр	16		20		54
Семестр 8. Аналіз фінансових результатів та фінансового стану банку (поглиблений рівень)					
Модуль 3. «Аналіз фінансових результатів та ризикованості діяльності банку»					
Тема 7. «Аналіз доходів і витрат банку» Лекція 1 1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу доходів і витрат банку. 2. Аналіз доходів банку. 3. Аналіз і оцінка рівня доходності банку. 4. Аналіз витрат банку.	2	Тема 7. «Аналіз доходів і витрат банку» Практичне заняття 1 1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу доходів банку. 2. Аналіз доходів банку та факторів, що на них впливають. 3. Аналіз і оцінка рівня доходності банку. Практичне заняття 2 1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу витрат банку. 2. Аналіз витрат банку та основи їх факторного аналізу. 3. Аналіз і оцінка рівня витратності банку.	4 2 2	Тема 7. «Аналіз доходів і витрат банку» 1. Ознаки класифікації доходів банку, основних напрямів та завдань їх аналізу. 2. Оцінка структури доходів банку та підходи проведення факторного аналізу доходів банку. 3. Відносні показники доходності діяльності банку. 4. Основні ознаки класифікації витрат банку для проведення їх структурного аналізу. 5. Методи і моделі, які використовують для проведення факторного аналізу зміни витрат банку із залучення ресурсів та за операціями з цінними паперами. 6. Сутність декомпозиційного аналізу у формуванні факторних моделей доходів і витрат. 7. Відносні показники за витратами та методика розрахунку показників витратності. 8. Сутність порівняльного аналізу відносних показників доходності банку та відповідних показників витратності. 9. Особливості використання результатів аналізу доходів і витрат банку для визначення резервів збільшення доходів банку та зменшення витрат.	10

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
<p>Тема 8. «Аналіз прибутку і рентабельності банку» Лекція 2</p> <p>1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу прибутку і рентабельності банку. 2. Загальний аналіз прибутку. 3. Аналіз прибутку і рентабельності на мікроекономічному рівні.</p> <p>Лекція 3</p> <p>1. Факторний аналіз норми прибутку на капітал на основі побудови декомпозиційних моделей. 2. Основи факторного аналізу прибутку до оподаткування. Чотирифакторна мультиплікативна модель. 3. Аналіз ефективності діяльності банків на макрорівні.</p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>Тема 8. «Аналіз прибутку і рентабельності банку» Практичне заняття 3</p> <p>1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу прибутку. 2. Схема формування чистого прибутку банку (за складовими). 3. Оцінка динаміки і структури формування прибутку банку. Особливості структурного аналізу основних компонентів формування прибутковості активів</p> <p>Практичне заняття 4</p> <p>1. Декомпозиційні моделі факторного аналізу прибутковості діяльності банку (норми прибутку на капітал). Розрахунок впливу факторів на зміну прибутку до оподаткування банку. 2. Особливості аналізу ефективності діяльності банку за показниками мультиплікативного ефекту та доданої вартості. 3. Завдання та особливості аналізу прибутків і рентабельності діяльності українських банків на макроекономічному рівні.</p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>Тема 8. «Аналіз прибутку і рентабельності банку»</p> <p>1. Значення та завдань аналізу прибутку й рентабельності банку. 2. Основи аналізу динаміки абсолютного розміру 1. прибутку і розрахунку темпів його зростання, аналізу структури прибутку, факторів та причини його змін для визначення резервів збільшення прибутку та розробки заходів для їх мобілізації. Розгляд особливостей стратегічного аналізу фінансових результатів діяльності банку, у тому числі методики розрахунку «точки беззбитковості» роботи банку. 4. Система фінансових коефіцієнтів прибутковості (рентабельності) роботи банку та особливості їх факторного декомпозиційного аналізу на основі моделі Дюпона. 5. Методики розрахунку показників процентної маржі, спреда, рівня покриття непроцентних витрат непроцентними доходами, аналізу ефективності діяльності працівників банку. 6. Особливості макроекономічного аналізу прибутковості діяльності банків України та чинників, що визначають їх зміну.</p>	<p>11</p>
<p>Тема 9. «Аналіз банківських ризиків» Лекція 4</p> <p>1. Визначення ризиків та їх класифікація. 2. Оцінка та управління кредитним ризиком. 3. Аналіз і оцінка</p>	<p>4</p> <p>2</p>	<p>Тема 9. «Аналіз банківських ризиків» Практичне заняття 5.</p> <p>1. Визначення ризиків та їх класифікація. Методи оцінки та управління банківських ризиків. 2. Поняття, причини виникнення та аналітичні показники оцінки кредитного ризику.</p>	<p>4</p> <p>2</p>	<p>Тема 9. «Аналіз банківських ризиків»</p> <p>1. Сутність банківських ризиків та їх класифікація, системи основних показників їх аналізу. 2. Основи аналізу і оцінювання кредитного ризику та особливостей його факторного аналізу.</p>	<p>11</p>

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
<p>управління валютним ризиком.</p> <p>Лекція 5</p> <p>1. Аналіз і оцінка інвестиційного ризику.</p> <p>2. Аналіз процентного ризику банку. Особливості застосування методики аналізу дюрації.</p> <p>3. Аналіз загального розміру банківських ризиків</p>	2	<p>3. Особливості визначення показника ризику кредиту, наданого боржнику (юридичній особі) за діапазоном значення коефіцієнта PD (ймовірністю його дефолту).</p> <p>Практичне заняття 6</p> <p>1. Аналіз і оцінка управління валютним ризиком.</p> <p>3. Аналіз і оцінка інвестиційного ризику.</p> <p>4. Аналіз процентного ризику банку. Особливості застосування методики аналізу дюрації.</p> <p>5. Аналіз загального розміру банківських ризиків.</p>	2	<p>3. Аналіз і оцінювання валютного ризику та його регулювання з боку НБУ через встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку.</p> <p>4. Застосування процесу хеджування як основного інструменту зниження валютного ризику.</p> <p>5. Особливості аналізу і оцінювання інвестиційного ризику банку.</p> <p>6. Аналіз і оцінювання процентного ризику, а також особливостей застосування методики ГЕП-менеджменту та дюрації в управлінні</p>	
<p>Тема 10. «Аналіз ліквідності банку»</p> <p>Лекція 6</p> <p>1. Економічна сутність ліквідності банку, мета та завдання аналізу.</p> <p>2. Аналіз коефіцієнтів ліквідності.</p> <p>3. Аналіз якості активів банку та ресурсної бази банку з позицій ліквідності.</p> <p>4. Аналіз потреби банку в ліквідних засобах.</p>	2	<p>Тема 10. «Аналіз ліквідності банку»</p> <p>Практичне заняття 7</p> <p>1. Економічна сутність ліквідності банку, мета та завдання аналізу.</p> <p>2. Чинники, що впливають на ліквідність банку. Стратегії, методи управління ліквідністю банку та аналітичне забезпечення їх реалізації.</p> <p>3. Аналіз коефіцієнтів ліквідності банку. Обов'язкові нормативи ліквідності, встановлені Національним банком України (НБУ).</p> <p>4. Аналіз якості активів та пасивів банку з позицій ліквідності. Аналіз потреби банку в ліквідних засобах.</p>	2	<p>Тема 7. «Аналіз ліквідності банку»</p> <p>1. Економічна сутність ліквідності банку та її значення у банківській діяльності.</p> <p>2. Внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на стан ліквідності банку та методики ретроспективного аналізу ліквідності банку.</p> <p>3. Основні групи коефіцієнтів ліквідності банку та особливості їх узгодження зі стратегіями управління ліквідною позицією банку. Обов'язкові нормативи регулювання ліквідності банків.</p> <p>4. Особливості проведення структурного аналізу ресурсної бази та активів банку з позиції ліквідності.</p> <p>5. Метод аналізу щодо забезпечення відповідності джерел коштів напрямам їх розміщення з позиції ліквідності.</p> <p>6. Особливості розрахунку нетто - ліквідної позиції банку.</p> <p>7. Особливості аналізу розриву ліквідності банку на основі групування активів за строками їх погашення та групування зобов'язань відповідно до строків їх</p>	11

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6
				<p>виконання.</p> <p>8. Основні методи аналізу потреб у ліквідних коштах, які використовуються для визначення надлишку або дефіциту ліквідних активів для виконання своїх зобов'язань, а також оцінки потреб банку в ліквідних засобах.</p>	
<p>Тема 11. «Аналіз і узагальнене оцінювання фінансового стану банку» Лекція 7</p> <p>1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану банку.</p> <p>2. Аналіз фінансової стійкості банку.</p> <p>3. Аналіз ділової активності.</p> <p>Лекція 8</p> <p>1. Аналіз ліквідності та ефективності управління банку.</p> <p>2. Рейтингові системи оцінки фінансового стану банків.</p> <p>3. Циклічність розвитку банківських систем у аналізі фінансового стану окремих банків</p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>Тема 9. «Аналіз і узагальнене оцінювання фінансового стану банку» Практичне заняття 8</p> <p>1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану банку.</p> <p>2. Аналіз фінансової стійкості банку.</p> <p>3. Особливості аналізу ділової активності за активними та пасивними операціями банку.</p> <p>Практичне заняття 9</p> <p>1. Особливості аналізу ліквідності банку як етап оцінки його фінансового стану.</p> <p>2. Аналіз ефективності діяльності банку за показниками рентабельності за доходом та за чистим прибутком.</p> <p>3. Рейтингові системи оцінки фінансового стану банків.</p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>Тема 9. «Аналіз і узагальнене оцінювання фінансового стану банку»</p> <p>1. Системи показників, які характеризують фінансовий стан банку, значення і завдання їх аналізу.</p> <p>2. Методики аналізу фінансової стійкості банку, аналізу ділової активності, аналізу ліквідності з погляду фінансової стійкості.</p> <p>3. Особливості аналізу ефективності управління за допомогою відносних показників прибутковості, дохідності, витратності, продуктивності праці.</p> <p>4. Сутність, переваги та недоліки номерного, бального та індексного рейтингових систем оцінювання фінансового стану банків.</p> <p>5. Взаємозв'язок та відмінність наглядних рейтингових систем «CAMELSO» та системи оцінки ризиків банків та якості управління цими ризиками (risk-based approach) із застосуванням методології SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) відповідно до рекомендацій Директив ЄС.</p> <p>6. Особливості врахування циклічності розвитку банківських систем у аналізі фінансового стану окремих банків.</p>	<p>11</p>
Разом за 8 семестр	16		20		54
Разом	32		40		108

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Система оцінювання знань студентів має за мету оцінювання рівня сформованості тих чи інших компетентностей та досягнення програмних результатів навчання за навчальною дисципліною «Аналіз банківської діяльності».

Компетентність як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності студентів, формується на основі оволодіння ними змістовими (знання), процесуальними (уміння) і мотиваційними компонентами, його рівень виявляється в процесі оцінювання. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) з навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» здійснюється за: темами робочої програми навчальної дисципліни; практичними заняттями (контрольна робота, перевірка та захист індивідуального завдання, тестування тощо).

Об'єктами оцінювання знань студентів є: робота студентів на лекціях, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, поточних модульних робіт. Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» та оцінювання набутих компетентностей.

Під час проведення *лекцій* застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та перевірка конспектів лекцій.

При проведенні *практичних занять* - контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій, усне і письмове опитування, тестування та розв'язання аналітичних задач.

Поточний контроль виконання студентами *індивідуальних розрахункових і домашніх завдань* здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником результатів розв'язання розрахункових завдань, захисту аналітично-розрахункових робіт, контрольних робіт, тестування, а також перевірка та захист індивідуальних домашніх завдань та конспектів.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення *4 поточних модульних робіт*, здійснюється під час перевірки виконання відповідних тестів в письмовій формі та практичних ситуацій в письмовій формі, у т.ч. за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»:

– **частина І**» при підсумковій формі контролю здійснюються у **формі заліку (ПМК) за результатами вивчення навчальної дисципліни у 7 семестрі** та дорівнює сумі всіх балів, які студент отримує за поточну успішність та

виконання поточних модульних робіт. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів;

- **частина II» у формі екзамену за результатами вивчення навчальної дисципліни у 8 семестрі** та дорівнює сумі всіх балів, які студент отримує за поточну успішність, виконання поточних модульних робіт та виконання екзаменаційного завдання. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів

- **бали** розподіляються відповідно до таблиці 5, а підсумкові результати оцінюються за шкалою, показаною у таблиці 6.

Таблиця 5 - Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»

Види робіт	Максимальна кількість балів
7 семестр	
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування занять (3 x 0,1=0,3 бали); виконання розрахунково-аналітичних завдань (3x0,2= 0,6 бали); тестування (5 x3 = 15 балів); поточна модульна робота (25 балів)	40
Модуль 2 (теми 4-6): відвідування занять (3 x 0,1=0,3 бали); виконання розрахунково-аналітичних завдань (3x0,2= 0,6 бали); тестування (5 x3 = 15 балів); поточна модульна робота (25 балів)	40
Підсумкове тестування на заліковому тижні за частиною 1 навчальної дисципліни (40x0,5)	20
Разом	100
8 семестр	
Модуль 3 (теми 7-9): відвідування занять (3 x 0,1=0,3 бали); виконання розрахунково-аналітичних завдань (3x0,2= 0,6 бали); тестування (4 x3 = 12 балів); поточна модульна робота (20 балів)	32
Модуль 4 (теми 10-11): відвідування занять (2 x 0,1=0,2 бали); виконання розрахунково-аналітичних завдань (2x0,2= 0,4 бали); тестування (4 x2 = 8 балів); поточна модульна робота (20 балів)	28
<i>Екзамен</i>	40
Разом	100

Таблиця 6 - Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно

Продовження таблиці 6

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали у розмірі до **10% від загальної підсумкової оцінки, коефіцієнт мотивації (0,1), табл.7**. Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і робочою програмою з навчальної дисципліни незалежно від результатів виконання.

Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри враховуючи активність студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо).

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 7. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Проходження освітнього курсу за умови отримання сертифіката: 1.1 - на освітній платформі Prometheus (https://prometheus.org.ua/): «Візуалізація даних», «Початок роботи з ChatGPT» - до теми 1; 1.2 - на освітній платформі «Дія. Освіта» (https://osvita.diia.gov.ua/): «Датааналітик. Вступ до Excel», «Датааналітик. SQL та Power BI» - до теми 1; «10 запитань фінансовому коучу. Як знайти надійний банк для кредитування та депозитів» - до тем 2 та 11: 1.2 - на освітній платформі Coursera (https://www.coursera.org): «IBM. Вступ до аналізу даних» - до тем 1 та 11 навчальної дисципліни; «Аналіз акцій та звітності Apple за допомогою Bloomberg Terminal» - до теми 4.	10
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках 2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10 20

Примітка. У таблиці прописуються ті види роботи, які застосовуються в освітньому процесі.

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів.

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні:

1. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV: у редакції станом на 16.12.2023, підстава - 3310-IX/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. – Назва з екрана.

2. Про [банки](#) і [банківську](#) діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III зі змінами та доповненнями: станом на 29.07.2023, підстава - 3249-IX/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Назва з екрана.

3. Про Національний [банк](#) України [Електронний ресурс]: Закон України від 20. 05. 1999 р. № 679-XIU зі змінами та доповненнями: станом на 02.07.2023 / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. – Назва з екрана.

4. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс]: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 01.04.2023. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> – Назва з екрана.

5. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки [Електронний ресурс]: Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV зі змінами та доповненнями: станом на 29.07.2023 / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>. – Назва з екрана.

6. Про порядок регулювання діяльності [банків](#) в Україні [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368 зі змінами та доповненнями: станом на 11.05.2023 р. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/page>. – Назва з екрана.

7. Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 30.06.2016р. №351: у ред. постанови Правління НБУ від 30.12.2022, підстава - v0252500-22. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>. – Назва з екрана.

8. Про складання та оприлюднення фінансової звітності банків України [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ від 24.10.2011 № 373 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ

від 13.05.2021, підстава - [v0038500-21](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0038500-21). – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11>. – Назва з екрана.

9. Про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 08.05.2002 р. № 171 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 23.02.2005р. №60. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02>. – Назва з екрана.

10. Про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 22.12.2017 № 141 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 21.04.2023, підстава - [v0051500-23](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0051500-23). – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0141500-17>. – Назва з екрана.

11. Про встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку [Електронний ресурс]: Рішення, затв. постановою Правління НБУ від 29.03.2018 № 184-рш зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 01.12.2021, підстава - [vr573500-21](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr573500-21). – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr184500-18>. – Назва з екрана.

12. Методичні рекомендації щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України [Електронний ресурс]: зтв. постановою Правління НБУ від 06.08.2009 р. № 460. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0460500-09>. – Назва з екрана.

13. Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України [Електронний ресурс]: зтв. рішенням Правління НБУ від 03.12.2018 № 814-рш зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 28.11.2019, підстава - [vr885500-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr885500-19). – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr814500-18>. – Назва з екрана.

14. Аналіз банківської діяльності: Підручник / [А.М. Герасимович, І.М. Парасій-Вергуненко, В.М. Кочетков та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Герасимовича. - К.:КНЕУ, 2010. — 599 с.

15. Збірник задач з аналізу банківської діяльності: Навч. Посіб./ [А.М. Герасимович, І.М. Парасій-Вергуненко, Л.О. Примостка та ін.; ред. А.М. Герасимовича]. – К.: КНЕУ, 2006,- 504с.

16. Прасолова С.П. Аналіз банківської діяльності (Частина 1): дистанційний курс [Електронний ресурс] / С.П. Прасолова. – Полтава: ПУЕТ, 2022. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3356>.

17. Прасолова С.П. Аналіз банківської діяльності (Частина 2): дистанційний курс [Електронний ресурс] / С.П. Прасолова. – Полтава: ПУЕТ, 2022. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3172>.

18. Прасолова С.П. Роль банківської системи країни в забезпеченні її економічного зростання / С.П. Прасолова // Фінансова система та її роль у забезпеченні розвитку економіки України: монографія/ За заг.ред. доц. В.В. Карцевої. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2019. – Розд. 3, п.3.2. – С.191 – 213

Додаткові:

19. Аналіз банківської діяльності / уклад. Н.О. Станіславчук. – Умань : Візаві, 2018. – 191 с.

20. Банківське кредитування в Україні: посткризове перезавантаження: монографія / С. М. Аржевітін, Т. С. Шемет, Н. В. Циганова, Н.П. Баріда та ін.; за заг. ред. С. М. Аржевітіна. – К.: КНЕУ, 2017. – 407 с.
21. Белова І.В. Банківська статистика: навчальний посібник / І.В. Белова. – Суми: Університетська книга, 2013. – 431с.
22. Гриджук Д.М. Ефективність банківської діяльності: посткризові виклики та сучасні управлінські рішення : монографія. Київ : КНЕУ, 2018. – 295 с.
23. Дзюблюк О. В., Михайлюк Р. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи: Монографія. – Тернопіль, 2016. – 250 с.
24. Карчева Г. Т. Ефективність та конкурентоспроможність банківської системи України : монографія д-ра екон. наук / (Г. Т. Карчева, Т. С. Смовженко, В. І. Міщенко та ін.) ; за заг. ред. д-ра екон. наук Г. Т. Карчевої. – Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. – 279 с.
25. Копилюк О.І. Аналіз банківської діяльності: навчальний посібник/ О.І. Копилюк, О.М. Музичка. - Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2016. - 416 с.
26. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності - Навчальний посібник -К.: Центр учбової літератури, 2018 – 485 с.
27. Лисенок О.В. Практикум з курсу «Аналіз банківської діяльності». – К.: КНЕУ, 2010. – 325 с.
28. Прасолова С.П. Порівняльна оцінка конкурентної позиції вітчизняних та іноземних банків на ринку України: актуальні аспекти/ С.П. Прасолова// Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2021. - № 1 (102). – С. 51-60.
29. Прасолова С.П. Аналіз ролі рефінансування в забезпеченні фінансової безпеки банківської системи України/ С.П. Прасолова, С.Б. Єгоричева // Актуальні проблеми економіки. – 2017. - №2 (188). – С.249 – 259. Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/5570/1/249-259.pdf>
30. Prasolova S.P. Actual problems of the capital stability management in the Ukraine's banking system/ Svitlana Yehorycheva, Oleh Kolodiziev, Svitlana Prasolova// Banks and Bank Systems, 12(2), 60-67. doi:10.21511/bbs.12(2).2017.06
31. Прасолова С.П. Системний ризик банківського сектору України: оцінка основних джерел, чинників, наслідків та напрямів регулювання / С.П. Прасолова // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2019. - №1(91). – С.54 – 63.
32. Прасолова С.П., Яріш О.В. Теоретико-прикладний аспект забезпечення фінансової стабільності банківської системи України на основі ефективного функціонування трансмісійного механізму // //Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», 2023. – Випуск 3 (109). – С. 24 – 33.
33. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку: підручник / Л. О. Примостка; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - 3-тє вид., доповн. і переробл. - К. : КНЕУ, 2012. - 338 с

34. Управління ризиками банку: навч. посібник Н.П. Шульга, Т.М. Гордієнко, М.В. Мельничук та ін.; за наук. ред. Н.П. Шульги. – К.: Київ. Нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 628 с.

35. Чмутова І. М. Аналіз банківської діяльності [Текст] : навч. посіб./І.М. Чмутова; Харківський національний економічний університет. – Харків: ХНЕУ, 2012. – 307 с.

36. Чмутова І. М. Аналіз банківської діяльності: навч. посіб. / Чмутова І., М., Тисячна Ю. С. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 307 с.

37. Щибиволок Аналіз банківської діяльності - Навчальний посібник. - К.: Знання 2017.- 309с.

38. Офіційні статистичні матеріали Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.- Назва з екрана.

Розділ 7. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки вивчення навчальної дисципліни «Аналіз банківської діяльності» передбачає:

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

2) здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.